

Сидор Г.В.,
викладач кафедри фінансів та банківської справи
Чортківського інституту підприємництва і бізнесу
Тернопільського національного економічного університету

ТЕНДЕНЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Функціонування агропромислових підприємств Тернопільської області відбувається в умовах економічної нестабільності та цінової невизначеності. Державна бюджетна підтримка має велике значення для розвитку сільськогосподарського виробництва. Вона є однією з важливих складових системи фінансового забезпечення розвитку сільського господарства Тернопільської області. Обмеженість власних коштів змушує аграрні підприємства Тернопільської області сподіватися на підтримку з боку держави. Державний бюджет є інструментом реалізації економічної політики держави.

Таблиця 1

Динаміка пільгового кредитування банками Тернопільської області сільськогосподарських підприємств у 2000-2011 роках, млн. грн.

Роки	Отримано пільгових кредитів		
	всього	короткотермінових	довготермінових
2000 рік	12,0	12,0	-
2001 рік	40,6	40,6	-
2002 рік	36,8	36,8	-
2003 рік	61,4	61,4	-
2004 рік	90,9	46,9	44,0
2005 рік	209,8	123,0	86,8
2006 рік	257,9	141,4	116,5

2007 рік	198,5	117,0	81,5
2008 рік	237,0	87,8	149,2
2009 рік	18,7	3,0	15,7
2010 рік	0,0	0,0	0,0
2011 рік	180,0	106,9	73,1
Всього	1343,6	776,8	566,8

*Джерело: головне управління агропромислового розвитку Тернопільської облдержадміністрації.

Як свідчать дані головного управління агропромислового розвитку Тернопільської облдержадміністрації наведені в табл. 1. підприємства агропромислового комплексу у 2011 році одержали пільгових кредитів на загальну суму 180,0 млн. грн., що в порівнянні з 2000 роком більше у 15 рази. Найбільші обсяги короткотермінового пільгового кредитування були у 2006 році і становили 141,4 млн. грн., а довготермінового у 2008 році і становили 149,2 млн. грн. На 2010 рік в державному бюджеті не було передбачено коштів на здешевлення короткотермінових і довготермінових кредитів.

Із державного бюджету в Тернопільській області фінансуються різні програми. За цими напрямками обсяги асигнувань із бюджету наведені в табл. 2.

Таблиця 2.

**Бюджетні кошти, виділені на розвиток сільського господарства
Тернопільської області, тис. грн.**

Назва програми	КФК	2000	2007	2008	2009	2010	2011
Фінансова підтримка підприємств АПК через механізм здешевлення короткотермінових та довготермінових кредитів	2801240	1450	20788,7	31241	9735,7	40,7	12493
Дотації за мінеральні добрива	2801210	-	4041	10847	-	-	-
Дотації за посів озимих культур	2801210	-	11510,4	10847	-	-	-

Дотації за посів ярих культур та льону	2801210		6208,3	30542,6	-	23819	-
Фінансова підтримка виробництва продукції тваринництва за великовагову худобу, бджоли, вівці	2801210	-	45689	46313,6	8684,87	2192,5	102,19
Підготовка, передпідготовка та підвищення кваліфікації кадрів (Тернопільський УКК)	2801130	83,5	245	295	345	420	388,5

*Джерело: головне управління агропромислового розвитку Тернопільської облдержадміністрації.

За досліджуваний період фінансова підтримка підприємств АПК через механізм здешевлення короткотермінових та довготермінових кредитів Тернопільської області у 2010 році була незначною і становила 40,7 тис. грн. Частка дотацій за мінеральні добрива та частка дотацій за посів озимих культур за останні досліджувані три роки відсутні взагалі.

Державна фінансова підтримка сільськогосподарських товаровиробників є одним із шляхів виходу аграрного сектору Тернопільської області із стану світової фінансової кризи, оскільки створення сприятливого економічного середовища є однією з головних її функцій.

Список використаних джерел

1. Габа І.В. Кредитна підтримка сільськогосподарського виробництва / І.В. Габа // Економіка АПК. – 2007. – № 7. – С. 67-71.
2. Гудзь О.Є. Проблеми удосконалення державної фінансової підтримки підприємств агропромислового комплексу через механізм здешевлення кредитів / О.Є. Гудзь // Облік і фінанси АПК. – 2005. – № 6. – С. 31-36.

3. Калетнік Г.М. Державна фінансова підтримка сільськогосподарських товаровиробників / Г.М. Калетнік // Економіка АПК. – 2010. – № 8. – С. 52-55.
4. Лайко П.А. Державна фінансово-кредитна підтримка сільського господарства в ринковій економіці. – К.: ІАЕ УААН, 1998. – 81с.
5. Лайко П.А. Концептуальні положення державної фінансової підтримки розвитку сільського господарства / П.А. Лайко // Економіка АПК. – 1999. – № 1. – С. 122-124.